

МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ – ІНТЕРПОЛ

УДК 341.44

DOI <https://doi.org/10.32782/ehrlichjournal-2022-6.05>

ОЛЕНА ЮЩИК

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального права
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича, Україна
o.uschyk@chnu.edu.ua*

Анотація. Співробітництво зарубіжних країн у сфері кримінальної юстиції забезпечується за допомогою відомої міжнародної організації – Інтерполу. Міжнародна організація кримінальної поліції, Інтерпол (фр. *Organisation Internationale de Police Criminelle, OIPC*, англ. *International Criminal Police Organization, ICPO*) – міжнародна організація, що займається пошуком певного об'єкту, людини, сприяє пошукам поліції. На сьогодні до складу Інтерполу входять 194 країни світу, включаючи Україну, які фінансують організацію на суму \$59 мільйонів шляхом щорічних внесків. За розміром це друга міжнародна міжурядова організація після ООН.

Свою участь в такій співпраці Інтерпол проявляє в особливих формах і реалізує доступними тільки йому засобами, які не властиві іншим міжнародним організаціям. Ця міжнародна організація безпосередньо приймає участь у попередженні та запобіганні міжнародної транснаціональної злочинності. Міжнародна організація Інтерпол є зв'язуючою ланкою держав у міжнародному співробітництві у боротьбі з кримінальною злочинністю міжнародного характеру. Інтерпол належить до найбільш визнаних і світі міжнародних організацій, яка здійснює міжнародну та внутрішньодержавну протидію злочинності. Країни, які є членами Інтерполу приймають участь у боротьбі з організованою злочинністю. Інтерпол, в свою чергу, сприяє діяльності служб кримінальної поліції держав-учасниць шляхом координації і кооперації здійснюваних ними спеціальних операцій та у виконанні функцій міжнародного центру створення загальної поліцейської стратегії та способів боротьби з міжнародною транснаціональною злочинністю. Для забезпечення безпеки країни створене Національне центральне бюро відстоює інтереси своєї країни з метою боротьби зі злочинністю та забезпечує ефективність діяльності відповідних служб країн-членів Організації на міжнародному співробітництві, а також дотримується двосторонніх контактів.

Інтерпол є важливою організацією у міжнародних кримінально-правових відносинах, а також формою співробітництва держав у боротьбі з кримінальними злочинами міжнародного характеру.

Ключові слова: Міжнародна організація кримінальної поліції, Інтерпол, транснаціональна злочинність, Національне Центральне бюро, міжнародне співробітництво.

INTERNATIONAL CRIMINAL POLICE ORGANIZATION – INTERPOL

UDK 341.44

DOI <https://doi.org/10.32782/ehrlichjournal-2022-6.05>

OLENA USCHYK

*PhD, Associate Professor of the Department of Criminal Law
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Ukraine
s.zadorozhna@chnu.edu.ua*

Abstract. Cooperation of foreign countries in the field of criminal justice is ensured with the help of the well-known international organization – Interpol. The International Criminal Police Organization, Interpol (French: *Organisation Internationale de Police Criminelle, OIPC*, English: *International Criminal Police Organization, ICPO*) is an international organization engaged in the search for a specific object, a person, and helps the police search. Today, Interpol includes 194 countries of the world, including Ukraine, which finance the organization in the amount of \$59 million through annual contributions. In terms of size, it is the second international intergovernmental organization after the UN. Interpol manifests its participation in such cooperation in special forms and implements it by means available only to it, which are not characteristic of other international

organizations. This international organization directly participates in the prevention and prevention of international transnational crime. The international organization Interpol is a connecting link of states in international cooperation in the fight against international criminality. Interpol is one of the most recognized international organizations in the world, which carries out international and domestic crime prevention. Countries that are members of Interpol participate in the fight against organized crime. Interpol, in turn, contributes to the activities of the criminal police services of the participating states through the coordination and cooperation of special operations carried out by them and in the performance of the functions of the international center for the creation of a general police strategy and methods of combating international transnational crime. To ensure the security of the country, the National Central Bureau created defends the interests of its country in order to fight crime and ensures the effectiveness of the relevant services of the member countries of the Organization on international cooperation, and also maintains bilateral contacts. Interpol is an important organization in international criminal law relations, as well as a form of cooperation between states in the fight against criminal crimes of an international nature.

Key words: International Criminal Police Organization, Interpol, transnational crime, National Central Office, international cooperation.

Зростання транснаціональної злочинності вимагає залучення до співробітництва більшості кількості країн світу, оскільки на вузькорегіональному рівні держави не можуть вирішити такі складні проблеми. До однієї з таких найбільш нагальних проблем сьогодення належить попередження злочинності та розшук правопорушників, так як це створює загрозу для розвитку та безпеки усього міжнародного співтовариства. Процеси глобалізації спонукають держави до необхідності міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. Таке співробітництво реалізується або в межах міжнародних правоохоронних організацій, або на рівні двосторонніх договорів та угод. Особливе місце серед міжнародних організацій у сфері боротьби зі злочинністю належить Міжнародній організації кримінальної поліції (МОКП) або Інтерполу.

Організована злочинність стає транснаціональною, зростає кількість злочинних угруповань із міжнародними зв'язками, що зумовлює необхідність тісної повсякденної співпраці держав з розшуку, затримання й видачі злочинців для кримінального переслідування або виконання вироку. Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю та роль Інтерполу у здійсненні міжнародного розшуку та екстрадиції досліджували О. М. Бандурка, Л. Д. Тимченко, В. Г. Буткевич, В. С. Овчинський, Д. О. Компанієць, Г. О. Душейко, С. Є. Житняк, В. Я. Мацюк, В. Б. Смелік, А. С. Мацко та В. Д. Сущенко та ін.

Метою дослідження є аналіз діяльності Міжнародної організації кримінальної поліції (МОКП) або Інтерполу у сфері боротьби зі злочинністю.

Співробітництво зарубіжних країн у сфері кримінальної юстиції забезпечується за допомогою відомої міжнародної організації – Інтерполу. Свою участь в такій співпраці Інтерпол проявляє в особливих формах і реалізує доступними тільки йому засобами, які не властиві іншим міжнародним організаціям. Ця міжнародна організація безпосередньо приймає участь у попередженні та запобіганні міжнародної транснаціональної злочинності. Сьогодні Україна є членом Інтерполу і ми вже маємо неабиякий досвід співробітництва з правоохоронними органами зарубіжних країн, маємо результати такого співробітництва, реально на власному досвіді відчуваємо позитивний вплив організації на вирішення питань боротьби зі злочинністю в світі та Україні.

Міжнародна організація кримінальної поліції, Інтерпол – міжнародна організація, що займається пошуком певного об'єкту, людини, сприяє пошукам поліції. На сьогодні до складу Інтерполу входять 194 країни світу, включаючи Україну, які фінансують організацію на суму \$59 мільйонів шляхом щорічних внесків.

Історія Інтерполу як організації по боротьбі з міжнародною злочинністю бере початок з першого конгресу співробітників кримінальної поліції 14–18 квітня 1914 р. в Монако, коли юристи і працівники поліції 14 держав досягли домовленості про створення центрального міжнародного банку даних, і визначили процедуру передачі злочинців іноземній державі. Однак перша світова війна перервала початий процес міжнародної консолідації поліцейських сил. Зростанню міжнародної злочинності сприяло більш широке поширення нових засобів пересування. Німецький криміналіст Р. Хайндль зазначив, що «сучасний злочинець, перш ніж відкрити сейф, замовляє собі місце в спальному вагоні. Він купує інструменти для злону в Лондоні, продає крадене в Амстердамі і тратить гроші в Парижі» [6, с. 11–16].

Ініціативу проведення цього конгресу проявив глава князівства Монако герцог Альберт I, що слід вважати першим етапом створення Інтерполу. В своєму дослідженні С. Харламова наводить причину, яка спонукала Альберта I до такої ініціативи. Як відомо, голова королівства був співвласником знаменитого казино на Лазурному березі в Монте-Карло. Відвідувачами такого закладу були представники різних зарубіжних країн, серед яких спостерігались шукачі пригод, шахраї, авантюристи. В той період власної поліцейської служби ще не було в казино, що створювало проблеми при виявленні підозрілих клієнтів. Тому Альберт I вирішив запросити до Лазурного берега представників різних країн із пропозицією спільної боротьби зі «злочинцями-мандрівниками» [12, с. 14–15].

Основними завданнями конгресу були розроблення загальних методів боротьби із міжнародною злочинністю та налагодження контактів між поліцейськими відомствами різних країн. Але у зв'язку із початком Першої світової війни резолюції прийняті конгресом не застосовувались та були забуті на певний період.

Як відомо, у війну було втягнуто 38 держав. Наслідком війни стало різке зростання та якісне видозмінення у структурі злочинності в багатьох країнах світу. Більшість країн Європи увійшли в затьмжену смугу економічної напруги, безробіття та міграційних процесів. Тому можна погодитись із думкою В. В. Величка, що подібна ситуація стала дуже сприятливою для поширення таких видів злочинності, як фальшивомонетництво, наркоторгівля, торгівля людьми, шахрайство тощо [1, с. 101–106].

Після Першої світової війни, на початку революції в Німеччині 9 листопада 1918 р. та її капітуляції 11 листопада того ж року, на Паризькій мирній конференції 1919–1920 р.р. було напрацьовано остаточні умови мирних договорів із Німеччиною та її союзниками. Військові події, збройні протистояння, чисельні людські втрати, економічний занепад багатьох країн безсумнівно призвели до ускладнень криміногенної ситуації та збільшення рівня злочинності. Саме взяття під контроль такої ситуації і відновлення належного функціонування поліцейських підрозділів потребували налагодження зв'язків між країнами, на що витрачалось чи мало зусиль та часу. Слід зазначити, що вказані події необхідно віднести до першого етапу становлення Інтерполу, коли було розпочато процес офіційного оформлення статусу, основних завдань, а також методів діяльності.

Помітну активність виявив після першої світової війни керівник королівського жандармського корпусу Нідерландів Ван Хутен, який в грудні 1919 р. надіслав закриті листи поліцейським керівникам багатьох країн світу, закликаючи їх до міжнародної співпраці поліцейських. Ван Хутен висловлював ідею створення у всіх державах національних поліцейських центрів, на які були б покладені обов'язки постійно і безпосередньо підтримувати співпрацю між собою. Одночасно всю необхідну інформацію вони повинні передавати в міжнародний центр, який знаходився б в постійній співпраці з Лігою Націй. Остання, на його думку, керувала б всіма національними поліцейськими центрами через якийсь свій, спеціально для цього створений орган. Це керівництво здійснювалося б без втручання в суверенні справи держав. Все це Ван Хутен виклав в листі від 10 грудня 1919 р., копії якого розіслав в різні держави. Очікуваного відгуку циркуляри Ван Хутена не отримали, хоча і не зникли безслідно [6, с. 11–16].

У 1923 р. з пропозицією зібрати поліцейський конгрес в Європі виступив поліцай-президент Австрії Йоганн Шабер. 7 вересня 1923 р. у Відні відбувся Другий міжнародний конгрес кримінальної поліції, на якому була створена Міжнародна комісія кримінальної поліції (ICPC). Цей день признається офіційною датою створення Інтерполу.

У травні 1924 р. Міжнародна комісія кримінальної поліції ухвалила резолюцію за п'ятьма важливими питаннями, котрі визначили напрями її діяльності на багато років уперед, а саме: «створення інформаційних відділень зі збору фактів про міжнародну злочинність; розроблення системи доказів і міжнародний розшук злочинців; організація відділень для ідентифікації людей на відстані; видання газети міжнародної поліції; створення спільної програми щодо запобігання та виявлення підроблення банкнот і документів [6, с. 101–106].

Після другої світової війни в багатьох державах світу було відмічено значне зростання злочинності, що спонукало керівників поліції ряду європейських держав ухвалити рішення про відродження міжнародної поліцейської організації. У 1946 р. в Брюсселі пройшла конференція з метою відновити діяльність Міжнародної комісії кримінальної поліції, в ході якої було вирішено перевести її штаб-квартиру в Париж і прийняти абревіатуру Інтерпол в якості телеграфної адреси організації. У роботі Брюссельського конгресу брали участь представники 17 держав: Бельгії, Великобританії, Нідерландів,

Люксембургу, Норвегії, Польщі, Португалії, Туреччини, Франції, Чехословачії, Чилі, Швейцарії, Швеції і Югославії.

У 1956 р. було прийнято новий Статут, який закріпи у ст. 1 нову назву організації – «Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол». Прийняття та затвердження цього документу знаменуються із створення нової організації – Інтерпол.

Прийнятий Статут міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол [11] передбачає співробітництво вже на світовому рівні. Таким чином, поступово були відпрацьовані принципи та механізм міжнародного співробітництва в рамках інтерполу-організації. Діяльність Міжнародної організації кримінальної поліції ґрунтується на Статуті, який передбачає, що метою організації є: «забезпечення та розвиток взаємного співробітництва всіх установ кримінальної поліції в рамках існуючого законодавства країн та Загальної декларації прав людини; створення та розвиток установ, які можуть плідно працювати в галузі попередження та боротьби зі злочинністю».

Процес формування організації закінчився укладенням угоди з Францією про штаб-квартиру організації, в якому було офіційно підтверджено перетворення Інтерполу з неурядової міжнародної організації в повноправну міжурядову. Восени 1989 р. штаб-квартира Інтерполу була переведена в Ліон – місто на південному сході Франції. В 50–60-х рр. спостерігалось виникнення розвитку багатьох міжнародних організацій. Це було пов'язане з розпадом світової колоніальної системи, внаслідок якого на карті світу з'явилося близько 70 нових держав, переважно в Азії і Африці. Свою політичну самостійність в міжнародному спілкуванні вчорашні колонії і залежні держави почали реалізовувати, зокрема, шляхом висновку договорів і вступу в існуючі міжнародні організації. У числі останніх був і Інтерпол [6, с. 11–16].

Відповідно до ст. 5 Статуту Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол складається з: Генеральної Асамблеї, Виконавчого комітету, Генерального секретаріату, Національних центральних бюро, радників та комісії з контролю файлів.

Найвищим органом організації є: «Генеральна Асамблея, яка складається із делегатів. Кожна держава-учасниця Організації може бути представлена в ній одним або декількома делегатами; однак делегація кожної країни має тільки одного керівника, призначуваного компетентним урядовим органом даної країни. Через спеціальний характер діяльності Організації її учасниці повинні прагнути включати до складу своїх делегацій: а) високопоставлених посадових осіб тих органів, які виконують поліцейські функції; б) посадових осіб, чий функціональні обов'язки пов'язані з діяльністю Організації; в) фахівців із питань, які включені до порядку денного засідань Організації» [11].

До функцій Генеральної Асамблеї належить: «виконувати обов'язки, передбачені Статутом; визначати принципи та запроваджувати загальні заходи, які сприятимуть досягненню цілей, визначених у ст. 2 Статуту; розглядати та затверджувати загальну програму діяльності, підготовлену Генеральним секретарем на наступний рік; встановлювати інші регламентуючі положення, які вважаються необхідними; обирати осіб для виконання визначених Статутом функцій; ухвалювати резолюції та надавати рекомендації Членам з питань, які належать до компетенції Організації; визначати фінансову політику Організації; розглядати та затверджувати будь-які угоди, які мають бути укладені з іншими організаціями».

До Виконавчого комітету входять Президент Організації, три Віце-Президенти та 9 делегатів від країн учасниць. Саме в сукупності 13 членів, які представляють різні держави за принципом географічного представництва та територіального розташування.

Обрання Президента регламентується ст. 17 Статуту, відповідно до якої він обирається на загальний термін чотири роки. Обрання Віце-Президентів теж є обмеженням у часі, на період 3 роки. По завершенню періоду перебування на вказаних посадах і виконанні своїх повноважень їм заборонено подаватись на ці посади та бути делегатами до Виконавчого Комітету. Для дотримання принципу справедливого географічного представництва та територіального розташування, у випадку якщо порушується положення статті 15 або 16 Статуту, а саме якщо Президент і Віце-Президенти не є громадянами різних континентів, то слід обрати четвертого Віце-Президента, що забезпечить представлення в Організації всіх чотирьох континентів. В такому разі до Виконавчого комітету на такий період буде входити не тринадцять, а чотирнадцять членів. Такий період є вимушеним та тимчасовим, тому його завершення можливе за обставин, коли дотримання положень статей 15 та 16 буде забезпечено.

До повноважень Президента Організації, які чітко регламентуються статтею 18 Статуту належать: «головування на сесіях Генеральної Асамблеї і Виконавчого комітету і вирішує суперечки; здійснення контролю за відповідністю діяльності Організації рішенням Генеральної Асамблеї та Виконавчого комітету; за можливості підтримання постійний безпосередній зв'язок із Генеральним секретарем Організації» [11].

До Виконавчого комітету входять дев'ять делегатів, які обираються Генеральною Асамблеєю з визначеним строком 3 роки. Після завершення повноважень та виконання функцій, такі делегати не мають права одразу обиратись на повторний строк. Чергові засідання Виконавчого комітету проводяться за ініціативою та скликання Президента Організації, і відповідно збираються один раз на рік. Особливістю виконання покладених обов'язків членів Виконавчого комітету є те, що вони не можуть діяти від імені та в інтересах країн, які вони представляються. На такий період вони є членами Організації, тому виконуються поставлені функції та діють від її імені.

Функції Виконавчого комітету визначені статтею 22 Статуту, а саме: «здійснення контролю за виконанням рішень Генеральної Асамблеї; підготовка порядку денного сесій Генеральної Асамблеї; представлення Генеральній Асамблеї робочі плани або пропозиції, які він вважає за доцільне; здійснення контролю за діяльністю Генерального секретаря; здійснення всі повноваження, якими його наділяє Асамблея».

У разі форсмажорних обставин, що пов'язані з відставкою або смертю одного із членів Виконавчого комітету необхідно переобрати іншого члена. В цьому випадку Генеральна Асамблея зобов'язана обрати нового члена і відповідно його мандат дійсний на період функцій попереднього мандата. У разі, якщо відбувається втрата мандату члена Виконавчого комітету, це автоматично є припиненням бути делегатом Інтерполу. Дійсність мандатів членів Виконавчого комітету вважається до останнього засідання сесії Генеральної Асамблеї, яка здійснюється у останній рік завершення повноважень делегатів.

До складу постійно діючої служби Інтерполу Постійно належить Генеральний секретаріат. Даний орган виступає міжнародним центром боротьби зі злочинністю, який в свою чергу має повноваження спеціалізованого та інформаційного центру.

Основними функціями Генерального секретаріату виступають: «а) втілення в життя рішення Генеральної Асамблеї і Виконавчого комітету; б) здійснення ефективного керівництво діяльністю Організації; в) підтримання контакти з національними і міжнародними органами; при цьому питання, пов'язані з розшуком злочинців, вирішуються через Національні центральні бюро; г) видання матеріалів, які можуть бути визнані доцільними; г) приймання на себе обов'язків робочого секретаріату на сесіях Генеральної Асамблеї, Виконавчого комітету і будь-якого іншого органу Організації; д) розроблення проєкту плану роботи на наступний рік, що виноситься на розгляд і затвердження Генеральною Асамблеєю і Виконавчим комітетом; е) за можливості підтримання постійного безпосереднього зв'язку із Президентом Організації».

Структура Генерального секретаріату також визначається Статутом і включає Генерального секретаря, технічний та адміністративний персонал, у функції якого забезпечення діяльності Організації.

Генеральний секретар обирається на п'ятирічний термін за пропозицією Виконавчого комітету і тільки після цього йде на затвердження Генеральної Асамблеї. Переобрання Генерального секретаря можливе і на наступний термін, але існує обмеження у віковому цензі, у разі досягнення 65-річного віку він повинен скласти повноваження. Але при цьому не має заборони і не позбавляється мандату така особа, продовжує виконувати свої функції до завершення терміну дії мандату. До особи, яка претендує на посаду Генерального секретаря ставляться вимоги бути компетентним у особливих питаннях функцій та діяльності поліції. У разі виявлення певних обставин, що унеможливають виконання Генеральним секретарем своїх функцій, Виконавчий комітет має право запропонувати на засіданні Генеральної Асамблеї відсторонити Генерального секретаря від виконання відповідних повноважень.

Підбір персоналу та керівництво його роботою належить до повноважень Генерального секретаря (ст. 29 Статуту). Також до його повноважень належать питання бюджету, організація та керування роботою постійних служб, які згідно директив виходять від Генеральної Асамблеї або від Виконавчого комітету. Крім того, у разі виникнення пропозицій або проєктів, які мають стосунок до Інтерполу Генеральний секретар представляє їх Виконавчому комітету або Генеральній Асамблеї. Під час дебатів

в Генеральній асамблеї участь у них приймає Генеральний секретар. Покладені функції та обов'язки Генерального секретаря відповідають інтересам Організації, а інших країн.

Для вдалого та ефективного функціонування Інтерполу не достатньо лише її органів та структурних підрозділів. Для цього необхідна співпраця усіх країн-учасниць, які в межах власного законодавства надають допомогу в розшуці осіб та боротьбі із транснаціональною злочинністю. Така співпраця забезпечується створеними в кожній країні підрозділами, які як правило мають назву Національне центральне бюро.

Відповідно до ст. 32 Статуту Національне центральне бюро виконуючи свої функції повинно взаємодіяти: «а) з різними установами країни; б) з тими органами інших країн, які виступають як Національні центральні бюро; в) з Генеральним секретаріатом Організації».

Якщо деякі країни не створюють вказані бюро або не вдається ефективно залучати їх до співпраці, то у в цьому випадку приймаються альтернативні заходи по співпраці на підставі домовленостей між Генеральним секретаріатом та країнами.

Що стосується фінансових ресурсів, якими користується Інтерпол, то вони надходять від внесків країн-учасниць та допомоги, подарунків, дотацій та інших внесків, але у разі схвалення їх Виконавчим комітетом.

Як правило, держава, яка стала учасницею Інтерполу повинна в найкоротші терміни створити в поліцейському відомстві Національне центральне бюро (НЦБ).

Національне центральне бюро, як складова поліції кожної країни є службою, яка отримала доступ та вихід на рівень міжнародного співробітництва та можливість приймати участь у запобіганні та протидії транснаціональній злочинності. Слід зауважити, що воно виступає своєрідною з'єднувальною ланкою. Для виконання поставлених завдань Інтерполом бюро підтримує відносини із необхідними державними установами країнами, такими як прокуратура, суд, банківські установи, нотаріуси, митниці, міграційні служби), а на міжнародному рівні – з відповідними службами.

Для забезпечення безпеки країни кожне НЦБ намагається відстоювати інтереси своєї країни з метою боротьби зі злочинністю та забезпечити ефективність діяльності відповідних служб країн-членів Організації на міжнародному співробітництві, і також дотримуватись двосторонніх контактів.

Вперше українські правоохоронні органи розпочали співробітництво з зарубіжними колегами в межах Інтерполу в 1990 р., але через відповідні структури колишнього СРСР. Постанова Ради Міністрів СРСР № 338 від 7 квітня 1990 р. передбачала створення Національного центрального бюро Інтерполу в Радянському Союзі. Хоча в 1991 р. ставилося питання про необхідність самостійності та членства України в Інтерполі.

30 вересня 1992 р. Постановою Кабінету Міністрів України № 555 було прийнято пропозицію Міністерства внутрішніх справ, яка була погоджена з Міністерством юстиції, Міністерством закордонних справ та Службою безпеки, щодо членства України в Міжнародній організації кримінальної поліції.

Питання про взаємодію поліції України з відповідними органами зарубіжних країн щодо питань боротьби з транснаціональною злочинністю було затверджено Постановою № 220 від 25 березня 1993 р. Кабінетом Міністрів України «Положення про Національне центральне бюро Інтерполу». Відповідно до цієї Постанови питання боротьби із міжнародною злочинністю вирішується лише через Національне центральне бюро Інтерполу [10].

Щодо вступу України до Міжнародної організації кримінальної поліції відбулось у 1992 р. на 61-й сесії Генеральної асамблеї Інтерполу. Але членом Інтерполу Україна стала в 1993 р., після чого було створено Національне центральне бюро. За роки Незалежності України пройдено нелегкий шлях, але слід відзначити, що НЦБ України показує як передовий підрозділ, що представляє інтереси держави на міжнародному рівні.

Для забезпечення діяльності та взаємодії НЦБ з іншими органами в країні прийнято нормативні акти та інші положення, а саме «Інструкцію про порядок використання правоохоронними органами можливостей НЦБ Інтерполу в Україні в попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів» [9].

Основними напрямками діяльності НЦБ Інтерполу в Україні є боротьба та протидія злочинам у сфері зовнішньоекономічної діяльності, паливно-енергетичного комплексу, кредитно-фінансовій та банківській системах, а також транснаціональним злочинам, що вчиняються з використанням вогнепальної зброї, наркотичних засобів, торгівлею людьми тощо.

Законодавчою базою, що забезпечує діяльність Національного центрального бюро Інтерполу є Конституція України, законодавчі акти України щодо боротьби із злочинністю, міжнародні договори України, Статут та інші нормативні документи Інтерполу, Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекс України, нормативні акти Національної поліції. Завданням Бюро є зміцнення співробітництва з регіональними відділами поліції, органами прокуратури та Служби безпеки, з метою своєчасного реагування на запити, що надходять із зарубіжних країн та своєчасно давати відповіді, що забезпечить успішне виконання функцій розкриття та попередженню кримінальних правопорушень. Удосконалення та розвиток НЦБ України дозволить виконувати поставлені завдання та об'єднувати поліції всіх зарубіжних держав з метою боротьби із міжнародним тероризмом та транснаціональною злочинністю.

Таким чином, констатуємо вищесказане, міжнародна організація Інтерпол є зв'язуючою ланкою держав у міжнародному співробітництві у боротьбі з кримінальною злочинністю міжнародного характеру. Інтерпол належить до найбільш визнаних і світі міжнародних організацій, яка здійснює міжнародну та внутрішньодержавну протидію злочинності. Країни, які є членами Інтерполу приймають участь у боротьбі з організованою злочинністю. Інтерпол, в свою чергу, сприяє діяльності служб кримінальної поліції держав-учасниць шляхом координації і кооперації здійснюваних ними спеціальних операцій та у виконанні функцій міжнародного центру створення загальної поліцейської стратегії та способів боротьби з міжнародною транснаціональною злочинністю. Тому можна стверджувати, що Інтерпол є важливою організацією у міжнародних кримінально-правових відносинах, а також формою співробітництва держав у боротьбі з кримінальними злочинами міжнародного характеру.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. Величко В.В. Історичні аспекти створення і становлення Інтерполу як міжнародної організації. *Форум права*. 2012. № 3. С. 101–106.
2. Європейська конвенція з прав людини (Конвенція про захист прав і основоположних свобод людини від 4 листопада 1950 р.). *Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій*. Амстердам-Київ, 1996. С. 12–17.
3. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. *Верховна Рада України* : офіційний веб-сайт. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
4. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 5 січня 2018 р. Київ : Паливода А.В., 2018. 76 с.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 1 вересня 2018 р. Київ : Паливода А.В., 2018. 408 с.
6. Лешукова І.В. Історико-правовий огляд діяльності Інтерполу. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2001. Спец. вип. С. 11–16.
7. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 р. Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. Київ, 1992. С. 36–62.
8. Про вступ України до Інтерполу : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 1992 р. № 555 *Верховна Рада України* : офіційний веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-92-%D0%BF>.
9. Про затвердження Положення про Департамент міжнародного співтовариства та європейської інтеграції МВС України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30 серпня 2016 р. № 876. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MVS658.html.
10. Про Національне центральне бюро Інтерполу : Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 1993 р. № 220 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 532 від 13.06.2012 № 968 від 13.12.2017. *Верховна Рада України* : офіційний сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-93-p>.
11. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу (набрав законної сили 13 червня 1956 року, зі змінами, внесеними згідно станом на 1 січня 1986 р. Верховна Рада України; офіційний веб-сайт. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_142.
12. Харламова С. Як виник Інтерпол. *Міліція України*. 2008. № 3. С. 14–15.

REFERENCES

1. Velychko V.V. Istorychni aspekty i stanovlennia Interpolu yak mizhnarodnoi orhanizatsii. *Forum Prava*. 2012. № 3. S. 101–106.
2. Ievropeiska konventsiiia z prav liudyny (Konventsiiia pro zakhyst prav i osnovnykh svobod liudyny vid 4 lystopada 1950 roku). *Prava liudyny i profesiini standarty dlia yurystiv v dokumentakh mizhnarodnykh orhanizatsii*. Amsterdam – Kyiv, 1996. S. 12–17.
3. Zahalna deklaratsiia prav liudyny vid 10 hrudnia 1948 roku. *Verkhovna Rada Ukrainy* : ofitsiinyi veb-sait. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

4. Konstytutsiia Ukrainy : chynne zakonodavstvo zi zminamy ta dopov. stanom na 5 sich. 2018 r.: (OFITs. TEKST). Kyiv : Palyvoda A. V., 2018. 76 s.
5. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy : chynne zakonodavstvo zi zminamy ta dopov. stanom na 1 veres. 2018 r.: (ofits. tekst). Kyiv : Palyvoda A.V., 2018. 408 s.
6. Lieshchukova I.V. Istoryko-pravovyi ohliad diialnosti Interpolu. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu*. 2001. S. 11–16.
7. Mizhnarodnyi pakt pro hromadianski i politychni prava vid 16 hrudnia 1966 roku. Prava liudyny. Mizhnarodni dohovory Ukrainy, deklaratsii, dokumenty. Kyiv, 1992. S. 36–62.
8. Pro vstup Ukrainy do Interpolu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30 veresnia 1992 roku № 555 *Verkhovna Rada Ukrainy* : ofitsiinyi veb-sait. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-92-%D0%BF>.
9. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Departament mizhnarodnoho spivrobitnytstva ta yevropeiskoi intehratsii MVS Ukrainy: Nakaz MVS Ukrainy vid 30 serpnia 2016 r. № 876. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MVS658.html.
10. Pro Natsionalne tsentralne biuro Interpolu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 25 bereznia 1993 roku № 220 iz zminamy, vnesenymy zghidno z Postanovamy KM № 532 vid 13.06.2012 № 968 vid 13.12.2017. *Verkhovna Rada Ukrainy* : ofitsiinyi veb-sait. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-93-p>.
11. Statut Mizhnarodnoi orhanizatsii kryminalnoi politsii Interpolu (nabrav zakonnoi syly 13 chervnia 1956 roku, iz zminamy, vnesenymy zghidno z stanom na 1 sichnia 1986 r. *Verkhovna Rada Ukrainy* : ofitsiinyi veb-sait. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_142.
12. Kharlamova S. Yak vynyk Interpol. *Militsiia Ukrainy*. 2008. № 3. S. 14–15.